

**ROCZNE SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY**

ZA 2019 ROK

Żegocina, 28 luty 2020r.

wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej / Dz. U z 2019 r. poz. 1111 ze zm./, który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Założeniem podstawowym ustawy jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, jeśli ma ona trudności w wypełnianiu swoich funkcji.

Chodzi o zapewnienie pomocy, która wyeliminuje groźbę zabrania dziecka rodzinie lub, w szczególnych sytuacjach, szybki powrót do rodziny po okresowym pobycie poza nią.

Kierując się tą ideą, w przepisach ustawy duży nacisk położono na działania profilaktyczne, pomagające rodzinie w prawidłowym funkcjonowaniu i zapobiegające powstawaniu patologii.

Profilaktyka rodzinna będzie realizowana przede wszystkim przez gminne instytucje świadczące usługi na rzecz dziecka i rodziny. Pomoc ma być skierowana głównie do rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem.

Uregulowania prawne w/w ustawy mają za zadanie zapewnić efektywne sposoby wspierania rodziny w wychowaniu dzieci poprzez zapewnienie im pobytu w placówkach wsparcia dziennego (np. świetlicach, klubach środowiskowych, ogniskach wychowawczych). Te placówki mają organizować dzieciom czas wolny i pomagać w nauce, przy stałej współpracy z rodzicami.

Istotne znaczenie ma także praca z rodziną, która decyduje o psychicznym i intelektualnym rozwoju dziecka, o jego poczuciu własnej wartości i bezpieczeństwie emocjonalnym. Praca ta powinna być prowadzona m.in. w formie wsparcia Asystenta rodziny, specjalistycznego poradnictwa, mediacji, terapii rodzinnej, treningu umiejętności wychowawczych i terapeutycznych dla rodziców.

W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka.

Zadania gminy z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

„Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
 - 1) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
 - 2) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
 - 3) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

Uchwałą Nr XX/189/2013 Rady Gminy Żegocina z dnia 27 września 2013r, w sprawie wyznaczenia podmiotu właściwego do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodzin wyznaczono Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żegocinie jako podmiot właściwy dla realizacji zadania polegającego na pracy z rodziną w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żegocinie jako jednostka organizacyjna pomocy społecznej podejmował w 2019 r. następujące działania:

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta zostaje im ograniczona, Sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

1) Na terenie Gminy Żegocina w 2019 r. funkcjonowały 3 rodziny zastępcza w których było umieszczonych 3 dzieci tj:

- spokrewnione rodziny – 1 rodzina
- niezawodowe – 2 rodziny
- zawodowe - 0 rodzin

2) Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych z terenu. Gminy - 2 dzieci :w tym:

- 1 dziecko – w rodzinie zastępczej (na starych zasadach, gdzie gmina nie ponosi kosztów pobytu

Gmina współfinansuje koszty pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w wysokości 10% wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka, 30% w drugim oraz 50% w trzecim i następnych latach.

W związku z umieszczeniem 1-go dziecka w rodzinie zastępczej niezawodowej gmina ponosiła koszty z tego tytułu od 2014r.. Dziecko w pieczy zastępczej przebywało do ukończenia 18-go roku życia, jednak Gmina jest zobowiązana ponosić koszty do chwili kontynuowania nauki przez dziecko, które było umieszczone w pieczy zastępczej.

Z tego tytułu Gmina w 2019r.poniosła koszty w wysokości ogółem 4.208,00,00zł tj.

- w okresie od 01.01.2019r. do 31.08.2019r. w wysokości 50% - z kwoty 1.052,00zł, / 526zł m-cznie x 8 m-cy/ co daje kwotę 4.208 ,00zł/wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach . Od miesiąca września 2019r. dziecko nie uczy się, w związku z czym zakończono pokrywania kosztów pobytu w rodzinie zastępczej.

Jedną z form wspierania rodziny w Gminie Żegocina jest praca asystenta rodziny

W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny, Jeżeli z tej analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, wówczas występuje z wnioskiem do Kierownika ośrodka o jego przydzielenie. Kierownik ośrodka po otrzymaniu wniosku przydziela asystenta.

GOPS zatrudniał na umowę zlecenia asystenta rodziny od 1.01.2019r do 31.12.2019r.. w wymiarze 0,40 etatu.

Środki na wynagrodzenie asystenta zostały częściowo pozyskane z budżetu państwa w ramach ogłoszonego przez MPiPS Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy zastępczej na rok 2019 Ogólny koszt zatrudnienia Asystenta Rodziny wynosił 14.893,14 zł z tego środki w wys. 3.744,00 zł pochodziły z dotacji Wojewody, zaś kwota 11.149,14 zł to środki własne

gminy.

Na wniosek pracownika socjalnego objętych wsparciem asystenta rodziny były 3 rodziny /kontynuacja z poprzednich lat/, pod opieką których znajdowało się 5-ro dzieci . Na wniosek pracownika socjalnego z 2-ma rodzinami zakończono działania / dzieci ukończyły 18 rok życia/ , Ponadto w 1 rodzinie zakończono monitoring w której był asystent.

Wsparcie to obejmowało między innymi:

- pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, mieszkaniowych, finansowych ,rodziny czy zdrowotnych .
- ścisła współpraca z pedagogiem szkolnym , przedszkolem w celu poprawy wyników w nauce,
- pomoc w kształtowaniu prawidłowych wzorców rodzicielskich,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- motywowanie rodzica do podjęcia pracy, w celu poprawy sytuacji finansowej,
- motywowanie członka rodziny do leczenia odwykowego, wsparcie psychologiczne.

Główne problemy, z jakimi borykały się rodziny objęte opieką i wsparciem asystenta rodziny to:

- niskie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, trudna sytuacja finansowa rodziny, niewłaściwe pełnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczej problemy z nadużywaniem alkoholu
- niskie umiejętności opiekuńczo – wychowawcze i prowadzenia gospodarstwa domowego, konflikty w rodzinie mające wpływ na członków rodziny, brak stałego zatrudnienia, problemy zdrowotne
- brak stałego zatrudnienia i aktywizacja matki do poszukiwania pracy, niskie umiejętności opiekuńczo – wychowawcze i prowadzenia gospodarstwa domowego, trudne warunki mieszkaniowe, problemy szkolne
- niskie umiejętności w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczej i prowadzenia gospodarstwa domowego z uwagi na występujące bezrobocie jednego z rodziców., problemy zdrowotne
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego z uwagi na występujący w rodzinie problem alkoholowy.

Działania Asystenta Rodziny w środowisku rodzin objętych wsparciem polegały przede wszystkim na wspólnych rozmowach, udzielaniu porad, podpowiadaniu rozwiązań, asystowaniu podczas wykonywania codziennych czynności oraz zobowiązaniu podopiecznych do wykonywania konkretnych zadań czy motywowanie do poprawy swojej sytuacji i zmiany na lepsze.

Wśród zasobów , na których można oprzeć prace z rodzinami największą rolę odgrywa chęć zmiany swojej sytuacji i aktywna współpraca. Działania te przynoszą najlepszy efekt w rodzinach, w których asystent zdobył zaufanie ich członków.

Zmęczenie, niechęć, brak wiary we własne możliwości a nawet wrogość i agresja przeplatają się z chwilami motywacji i dążenia do zmian. Do podejmowania najważniejszych decyzji rodziny potrzebują wiele czasu, ale systematyczne wizyty i rozmowy powoli przynoszą efekty. Rezultaty pracy Asystenta Rodziny najbardziej są widoczne przy wywiązywaniu się z obowiązków opiekuńczo- wychowawczych. Rodzice poświęcają więcej uwagi dzieciom, kontrolują stan zdrowia dziecka .

Asystent rodziny współpracował z placówkami oświatowymi, podmiotami i osobami specjalizującymi się w dziedzinach na rzecz dzieci i rodziny w tym: radcą prawnym , psychologiem, kuratorami i pracownikami socjalnymi.

Asystent rodziny prowadzi następującą dokumentację: plan pracy z rodziną, okresowe sprawozdania dotyczące pracy asystenta z rodziną, miesięczną kartę opisu czynności asystenta rodziny, notatki służbowe z wizyty w środowisku rodziny.

W ramach podnoszenia swoich kwalifikacji asystent rodziny w m-cu lipcu 2019r. wziął udział w szkoleniu organizowanym przez firmę Profilaktyka KIER w Krakowie nt. Kompetentny asystent

rodziny, wyzwania, potrzeby i standardy pracy.

W roku objętym sprawozdaniem rodziny nie korzystały z pomocy rodziny wspierającej.

W 2019 r. w szkołach zostały przeprowadzone przez pedagogów szkolnych i wychowawców pogadanki na temat podstawowej funkcji rodziny ,czym jest rodzina, systemy wartości, poczucie własnej wartości, jak radzić sobie z własną i cudzą agresją, umiejętność bezkonfliktowego rozwiązywania problemów, sztuki kompromisu, postawy asertywne, „ Wojna domowa – o konfliktach domowych”,

Ponadto Dyrektor Szkoły Podstawowej w Żegocinie zaprosił panią psycholog z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Bochni, na spotkanie z rodzicami uczniów gdzie przedstawiła jak budować wzajemne relacje z dzieckiem oraz obowiązki rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Od 2018r. przy Parafii Rzymsko Katolickiej p.w.św.Mikołaja B. w Żegocinie działa profesjonalna placówka wsparcia dziennego pn. „Nadzieja na lepsze Jutro” dla dzieci i młodzieży do 18-tego roku życia.

Placówka jest prowadzona w formie:

- **opiekuńczo - wychowawczej** - zapewnia opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań poprzez udział w zajęciach sportowych, rekreacyjnych, artystycznych, grach dydaktycznych, zabawach, wycieczkach
- **specjalistycznej** - organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, logopedyczne, psychologiczne, psychoprofilaktyczne oraz korekcyjno- kompensacyjne i dydaktyczno-wyrównawcze
- **podwórkowej** - zajęcia animacyjne / plastyczne, techniczne, artystyczne, muzyczno-ruchowe, teatryki, spektakle, imprezy i spotkania okazjonalne z rodzinami/, współpraca z rodzinami i innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny.

Dzieci i młodzież na terenie gminy posiadają szeroki dostęp do różnego rodzaju zajęć sportowych i rekreacyjnych w sieci obiektów gminnych: boiska sportowe, kort tenisowy, basen, place zabaw, kino.

Ponadto mają możliwość korzystania z świetlic wiejskich działających w każdej wsi.

Centrum Kultury Sportu i Rekreacji w Żegocinie jak co roku w okresie ferii zimowych zorganizowało zajęcia dla dzieci i młodzieży w formie warsztatów plastycznych, kulinarnych, papieroplastyki i bibułkarstwa, oraz wyjazd do krytej pływalni w Proszówkach Natomiast w okresie wakacyjnym „Półkolonie letnie” - 2 turnusy -9 dniowe dla 100 dzieci . Organizowane były m.in. zajęcia sportowo-rekreacyjne, wycieczki: na basen w Łąckiej Górnej i Bochni, do parku rozrywki „RABKOLAND”, Wioski Indiańskiej w Szczyrzycu, Dinozatorlandu w Zatorze, Kopalni Soli w Bochni.

Sporządzono 28.02.2019r.

